

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Okvir za pedagošku sekvencu projekta

« Brabourgstone»

formular (modèle à dupliquer)

Nastavno područje	Hrvatski jezik Povijest, Rad u kamenu
Tema	Povaljska listina i Povaljski prag
Ishodi učenja/kompetencije	<ul style="list-style-type: none"> - razumjeti prostor i vrijeme nastanka artefakata - spoznati razlike između književnog i dokumentarističkog - uočiti razlike između srednjevjekovnog i novovjekovnog jezika - osnažiti empatiju za kulturne vrijednosti našega otoka kroz prošla stoljeća - povezati ćiriličke srednjovjekovne natpise na Braču s ostalim trojezičnim srednjovjekovnim natpisima (listinama, statutima, pločama) - složiti grafiju za klesarski natpis na nadvratniku učionice u duhu srednjovjekovne grafije
Dob učenika (potrebno predznanje)	Učenici 1. i 2. razreda Klesarske škole (15 i 16 godina)
Prevladavajući tip aktivnosti (terensko istraživanje, igra, praktične aktivnosti...)	Izlaganje i razgovor o životu ljudi na otoku u sadašnjosti i prošlosti, kako su živjeli nekad, koja su znanja i vještine bili cijenjeni, kojim su pismom pisali nekad, a kojim pišu danas Istraživanje literature Istražiti pisane izvore koji govore o pismu i jeziku srednjega vijeka (Povaljska listina i Povaljski prag, Brački statut, Brač u srednjem vijeku...) Istraživanje u neposrednoj okolini i praktične aktivnosti Prikupljati informacije o pisanim dokumentima i iz pisanih dokumenata koji se čuvaju na Braču

	<p>Terenska nastava i praktične aktivnosti Posjet Župnom uredu Pučišća gdje se čuva Povaljska listina odlazak na Noć muzeja u Škrip i fotografiranje replike Povaljskog praga (original se čuva u Arheološkom muzeju u Splitu) odlazak u Povlja na snimanje fotografija Benediktinske opatije gdje se nekoć nalazio Povaljski prag</p> <p>Obrada informacija Obrada prikupljenih podataka i razgovor o njima (usmeno izražavanje i postavljanje mini izložbe učeničkih fotografija) Povezati prikupljene podatke sa sadržajima ostalih nastavnih područja</p> <p>Kreativni odziv na temu Predstavljanje mini foto izložbe, tiskarski slog ćiriličkih slova iz srednjega vijeka</p>
Ključni pojmovi	<p>Hrvatski jezik</p> <ul style="list-style-type: none"> - trojezičnost i tropismenost u srednjem vijeku (ćirilica, glagoljica, latinica) - listina - pergamenta - statut <p>Povijest</p> <ul style="list-style-type: none"> - srednjevjekovna opatija - benediktinci (jezgra očuvanja pismenosti na Braču) <p>Rad u kamenu</p> <ul style="list-style-type: none"> - epigraf (natpis u kamenu) - epigrafija
Pedagoški scenarij /tijek ostvarivanje pedagoške sekvence	<p>Motivacija za rad na projektu</p> <p>Nakon usvajanja temeljnih znanja iz srednjovjekovne pismenosti i povjesnog značenja toga razdoblja, a vezano uz nastavni plan i program za 1. razred, javlja se ideja o potrebi povezivanja već naučenog s onim što se nalazi na našem otoku, a proizlazi iz srednjega</p>

vijeka.

Dvoje učenika zadužena su za pripremu seminarskog rada na temu Povaljske listine kojeg će izložiti u prostoru Župnog ureda gdje se ona i nalazi.

Istraživanje u neposrednoj okolini

Snimanje materijala, upoznavanje s Povaljskom listinom, fotografiranje u Župnom uredu, razgovor sa župnikom

Istraživanje literature

Istraživati pisane izvore o pismu i jeziku na otoku Braču (Povaljska listina i Povaljski prag, Brački statut, Brač u srednjem vijeku...)

Terensko istraživanje i praktične aktivnosti

Posjet Noći muzeja u Škripu i fotografiranje replike Povaljskog praga (original se čuva u Arheološkom muzeju u Splitu)

Odlazak u Povlja, snimanje detalja Benediktinske opatije, proučavanje graditeljske baštine srednjega vijeka, korelacija s nastavnim predmetom - stilovi u arhitekturi

Suradnja s Filozofskim fakultetom u Zagrebu. Postojeće materijale i snimke razmjenjujemo s Katedrom za staroslavenski jezik FF u Zagrebu i oni nam svojim stručnim znanjem pomažu u nastojanju da ćirilička slova s Povaljskog praga, iste zakrivljenosti i nemušto isklesane, isklešemo na nadvratniku naše škole

Obrada prikupljenih podataka

Razgovor o viđenom, pokušaj da se pomoću srednjovjekovne grafije nauči više o tom vremenu i književnosti koja je dokumentaristička, razgovor o antroponimima i toponimima rodnog otoka, a koji se spominju u Povaljskoj listini, usporedba s već

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

	<p>obrađenom nastovnom jedinicom - Bašćanska ploča, pisanje imena i prezimena glagoljicom i cirilicom, uočavanje razlika u pismu...</p> <p>Kreativni odziv na temu</p> <p>Nakon konzultacija s majstorima klesarima školske radionice, učenici rade šabljone slova koja će isklesati rimskim ručnim alatima; bit će to natpis na staroj srednjovjekovnoj cirilici – Klesarska škola</p> <p>Nakon svih prethodno opisanih aktivnosti učenici će napisati ogled o napravljenom zadatku – pisanje eseja u korelaciji s nastavnim područjem povijesti</p> <p>Javno predstavljanje projekta</p> <p>Učenici izrađuju PP prezentaciju, predstavljaju javnosti svoje uratke vezane uz projekt i otvaraju diskusiju na temu: Srednjevjekovni Brač. Učenici ostalih razreda koji nisu bili uključeni u projekt kao i nastavnici škole na predavanju uključuju se u razgovor i javno vrednuju postignute rezultate.</p> <p>Prikaz početka rada u kamenu pomoću skice odnosno tiskarskog sloga sa srednjovjekovnom grafijom</p>
Mjesto reallizacije aktivnosti (učionica, vanjski prostor...)	Učionica, Župni ured, knjižnica, školska radionica, Muzej otoka Brača, rad na terenu (Benediktinska opatija u Povljima)
Nastavna sredstva i pomagala, potreban materijal	Literatura, hamer, računalo, kamen, ručni alati, projektor, pametna ploča, fontovi, ploter
Trajanje aktivnosti	10 sati
Način provjere ishoda	Analiza učeničkih uradaka, diskusija, razgovor, procjena izlaganja, učenička objašnjenja prikupljenih materijala

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Materijalni rezultati/ svjedočanstvo o radu i rezultatima	izrađeni tiskarski slog isklesani natpis na nadvratniku srednjevjekovnim ćiriličkim pismom PP prezentacija rada na projektu Mini foto-izložba u korelaciji s ostalim nastavnim područjima